

Livade i travnjaci Parka Helmuta Zilka važan su izvor bioraznolikosti i izuzetno vrijedna staništa pčela

Livade i travnjaci Parka Helmuta Zilka važan su izvor bioraznolikosti i izuzetno vrijedna staništa pčela

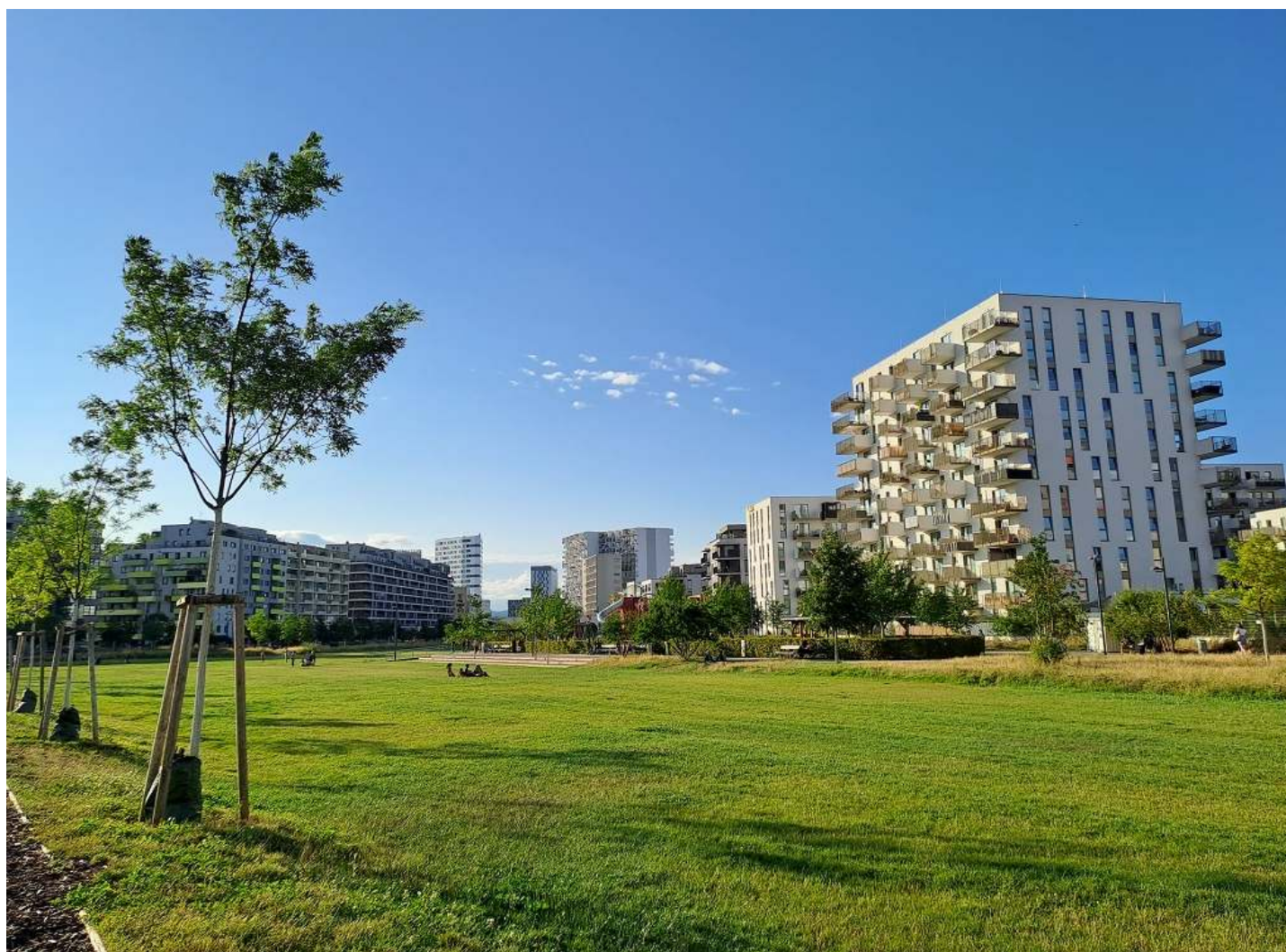
06.08.2023 ekovjesnik

Višenamjenski koncept parka u bečkoj četvrti Sonnwendviertel značajno podiže kvalitetu života svih njenih stanovnika

Projekti planiranja urbanog razvoja u uskoj su vezi sa zaštitom vrsta jer su gradske zelene površine, parkovi i šume vrijedna staništa za biljke, životinje i ljude. Podizanje udjela zelenih površina i uklanjanje asfalta u urbanom okruženju uz sadnju raznolikog drveća i bilja pomaže u rješavanju problema gubitka bioraznolikosti, a pritom je važna i najmanja zelena površina koja potiče suživot ljudi s biljkama i životinjama.

Kvalitetno planiranje osnova je uspješne realizacije što se potvrđuje i na primjerima bečkog naselja Sonnwendviertel i Parka Helmuta Zilka, u kojima je urbana priroda itekako živa te uspješno raste i napreduje.

Nakon višegodišnjeg planiranja i izgradnje novo stambeno naselje **Sonnwendviertel**, smješteno u neposrednoj blizini bečkog Glavnog kolodvora, u potpunosti je dovršeno. Naselje raspolaže s ukupno 5 500 stanova, dječjim vrtićima, osnovnom i srednjom školom te svim potrebnim sadržajima, a uz velik broj hotela, restorana i trgovina s obližnjom poslovnom četvrti **Quartier Belvedere** nudi i 20 000 radnih mjesta.

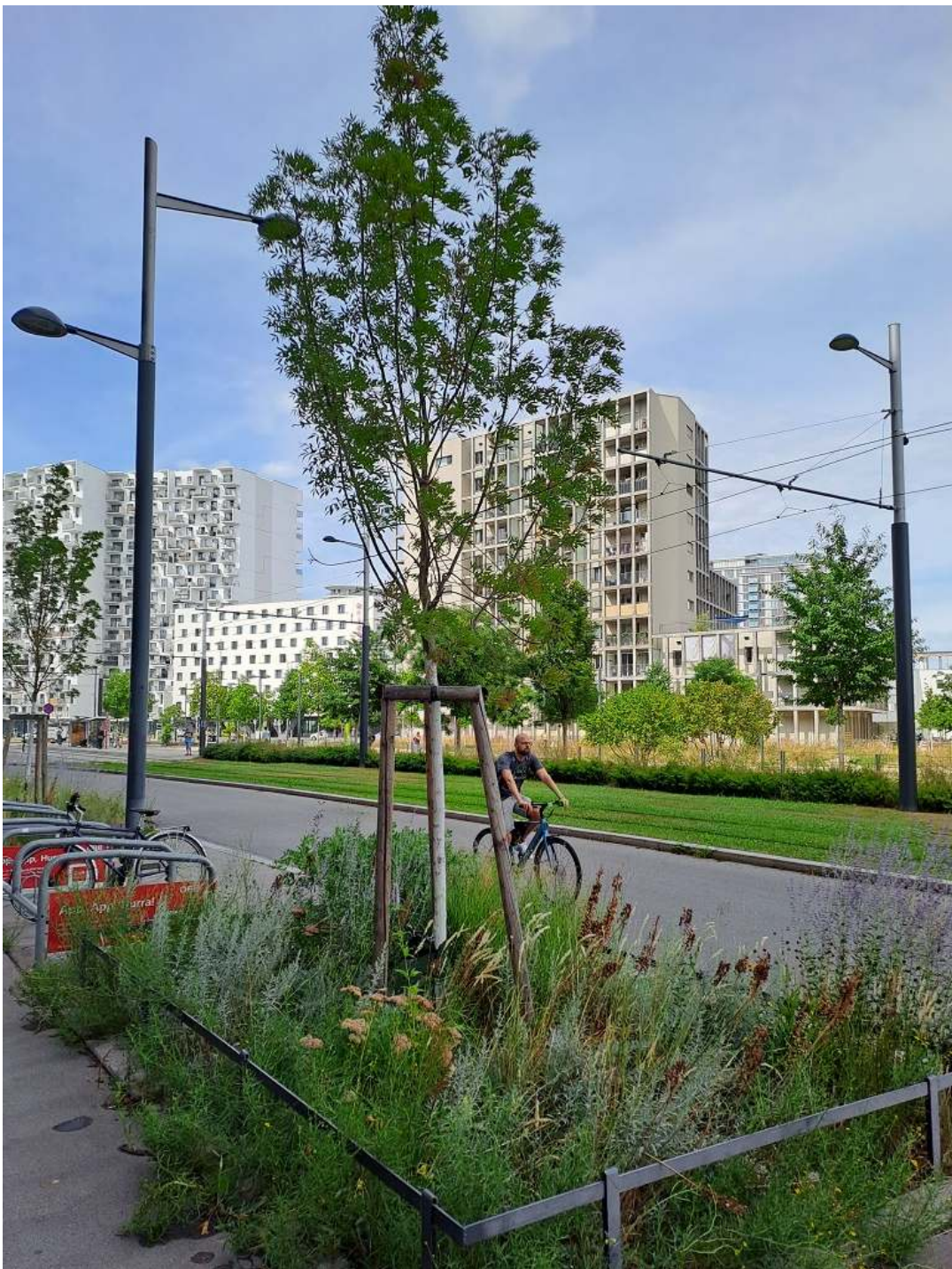

© Ekovjesnik

Ime novog naselja nije povijesno, već je osmišljeno tijekom njegove izgradnje. Naime, uz naselje se proteže ulica **Sonnwendgasse** koja je svoj naziv službeno dobila 1870. godine zahvaljujući običaju paljenja Ivanjskog krijesa i slavljenja dolaska ljeta, iako se pod tim imenom spominjala još od 1864. godine.

Središtem naselja proteže se Park Helmuta Zilka (**Helmut-Zilk-Park**) – jedan od najvećih gradskih parkova i golema zelena oaza usred nove četvrti s puno prostora za igru, sport, rekreaciju i brojne mogućnosti za slobodno vrijeme i druženje u zajednici. Sve to uz izvrsnu povezanost javnim prijevozom Sonnwendviertel s oko 13 000 stanovnika čini vrlo privlačnim stambenim naseljem za život i rad.

Willkommen im Helmut-Zilk-Park

Benannt nach dem Wiener Bürgermeister
Prof. Dr. Helmut Zilk (1927-2008).

Betreuung durch:
Wiener Stadtgärten
Telefon: (01) 4000-8042
Web: park.wien.gv.at
Mail: post@ma42.wien.gv.at

© Ekovjesnik

Srce bečke četvrti Sonnwendviertel

Novi bečki „dnevni boravak na otvorenom“ („*Wohnzimmer im Freien*“) većim je dijelom dovršen u lipnju te svečano otvoren 8. srpnja 2016. godine. Završetak radova na uređenju parka planiran je prigodno za 90. rođendan novinara i političara (SPÖ) te bivšeg bečkog gradonačelnika **Helmuta Zilka** (1927.-2008.) prema kojem je i nazvan. Omiljeni bečki gradonačelnik (od 1984. do 1994.) rođen je upravo u 10. bečkom okrugu **Favoriten**, u čijem se sjevernom rubnom dijelu nalaze park i stambeno naselje Sonnwendviertel, a život u njegovom najvećem dijelu odvija u prirodnom okruženju i bez automobila.

© Ekovjesnik

Park Helmuta Zilka bio je u vrijeme otvaranja najveći bečki parkovni projekt još od 1970-ih godina. Prostrana površina parka od **70 000 m²** uređena je prije završetka izgradnje naselja Sonnwendviertel i u ovaj je dio grada unijela prirodu s brojnim mogućnostima za opuštanje i slobodno vrijeme. Kao i svi parkovi za čije su održavanje zaduženi Bečki gradski vrtovi (*Wiener Stadtgärten* - MA 42), i ovaj se park prvenstveno koristi za odmor, opuštanje i rekreaciju građana, a zahvaljujući širokom spektru namjena park značajno podiže kvalitetu života u četvrti.

Cvjetne livade i travnjaci kao važan izvor hrane za pčele

Međutim, osim za građane, bečki parkovi imaju i veliku važnost za poticanje bioraznolikosti i osiguravaju staništa za (divlje) životinjske vrste. Ovaj prirodno dizajnirani park je s početnih 520 posađenih stabala prvi put na tako velikoj površini, odnosno na čak polovici ukupne površine, dobio prostrane cvjetne livade i travnjake koji su izuzetno važna staništa za brojne biljne i životinjske vrste.

© Ekovjesnik

Zbog načina na koji je dizajniran, park je ujedno manje zahtjevan za održavanje, što podrazumijeva i izbjegavanje česte košnje, posebno u rubnim dijelovima travnjaka koji se prepuštaju prirodnom utjecaju i idealni su za zadržavanje pčela i drugih oprašivača koji umjesto nemilosrdno košenih prednost ipak daju obraslim i pomalo razbarušenim površinama. Te površine su diljem parka označene posebnim edukacijskim tablama kojima se ističe važnost očuvanja urbane bioraznolikosti, a građane upozorava na potrebu zaštite staništa divljih životinja, kao i posađenih lukovica cvijeća.

Die Wiese lebt

Diese Wiese ist besonders artenreich!

Sie ist Lebensraum für viele Pflanzen- und Tierarten. Um diese Vielfalt zu erhalten, wird sie nur selten gemäht. Auch in Ihrem Garten können Sie die Vielfalt erhöhen, indem Sie Teile des Rasens seltener mähen.

Wiene Stadtgärten Tel.: (01) 4000-8042
post@stadt.wien.gv.at

Stadt
wien

Wiener
Stadtgärten

park.wien.gv.at

Vorsicht, hier schlafen Blumenzwiebeln!

Stadt+Wien
Wien ist anders.

Edukacija je važna i očito postiže dobre učinke. Naime, kako su nam rekli naši sugovornici iz Bečkih gradskih vrtova, svaki put kad se u parku pojave radnici s kosilicama bilježi se povećan broj poziva lokalnih stanovnika zabrinutih zbog očuvanja livada i travnjaka o kojima svi pažljivo brinu.

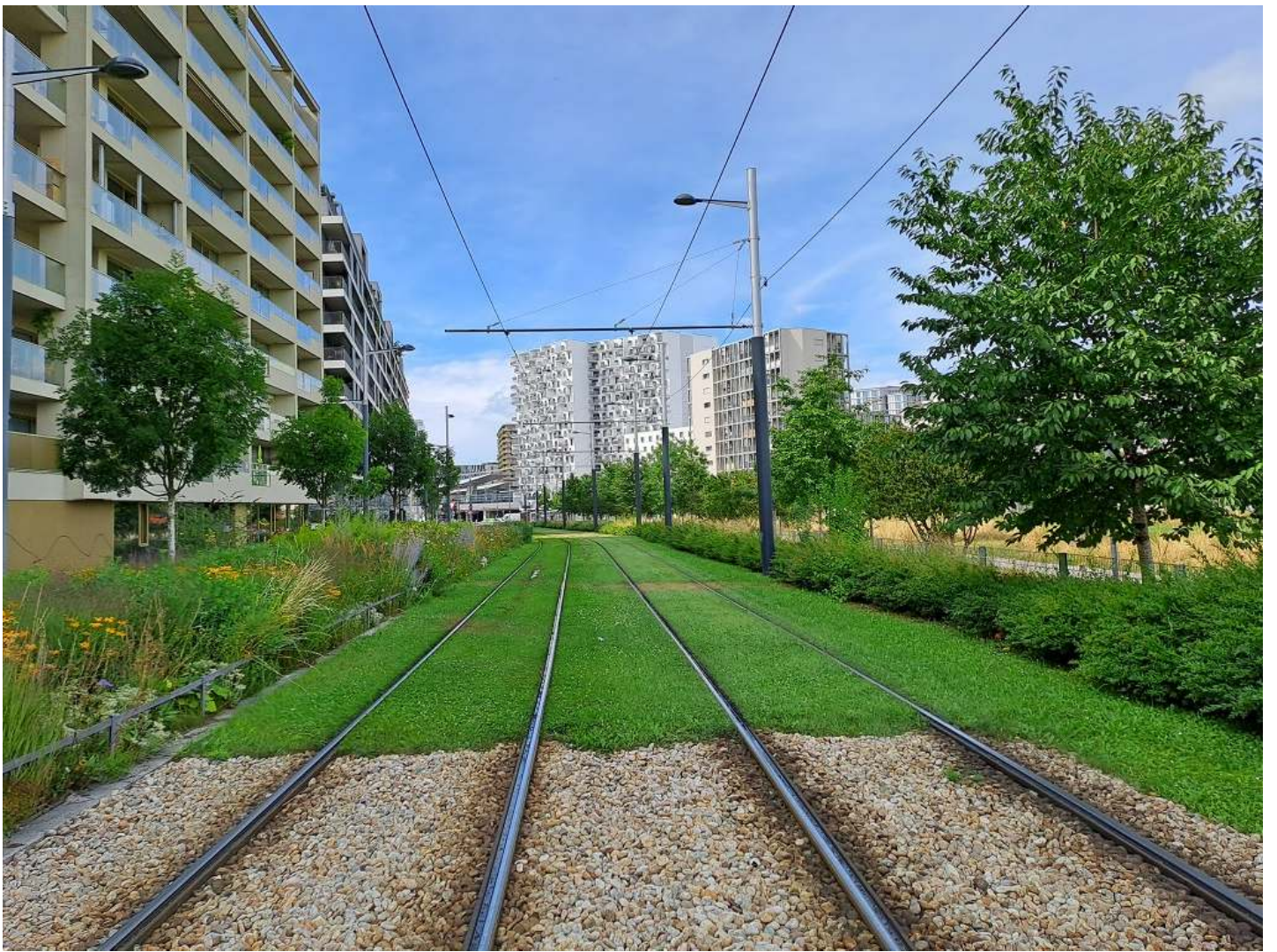
U prirodnom okruženju parka nema automobila

Park ispresijeca mreža pješačkih staza koja ga povezuje sa stambenim područjem i bečkim Glavnim kolodvorom, zbog čega služi kao mjesto za boravak u prirodi i to ne samo za lokalne stanovnike, već i za brojne putnike i goste koji borave u hotelima u ovom dijelu grada. Staze su uglavnom asfaltirane, a dio staza izveden je kao podloga od kamenog granulata koja odlično propušta vodu. Brojne klupe i mjesta za sjedenje, od kojih su neka natkrivena pergolama koje pružaju hlad, pozivaju na boravak u parku, šetnju stazama ili jednostavno skraćivanje puta prolaskom kroz park.

U parku ne postoje parkirališna mjesta za automobile pa je posjetiteljima dostupan isključivo pješice. Parking se može pronaći u rubnom dijelu naselja Sonnwendviertel ili u garaži BahnhofCityja. Međutim, naselje i park su s ostatkom grada izvrsno povezani javnim prijevozom. Najbliža stanica bečke podzemne željeznice nalazi se na nekoliko minuta hoda udaljenom Glavnom kolodvoru, a osim autobusa uz naselje vozi i tramvaj te se zaustavlja na dvjema stanicama neposredno uz park.

Kao i u susjednom bečkom okrugu Simmering, u kojem je prošle godine počelo testiranje zelene tramvajske pruge, i u ovom dijelu okruga Favoriten uređeno je nekoliko stotina metara ozelenjene pruge koja dodatno podiže „zeleni“ izgled naselja Sonnwendviertel, ali i djeluje pozitivno na mikroklimu snižavajući temperaturu okoline te medonosnim biljem posađenim uz prugu predstavlja dodatni izvor hrane za pčele i ostale oprašivače.

Višenamjenski koncept parka s cvjetnim livadama i sunčalištem

Središte parka čini prostrani višenamjenski travnjak koji služi za piknike, igre s loptom te razne tečajeve i sportske aktivnosti u prirodi. Staze oko travnjaka krasi drvoredi, grmlje i razne vrste cvijeća koje cvjetaju ne samo u proljeće nego i ljeti. Uz prostrano sunčalište, dječja igrališta s vodenim atrakcijama i više ugostiteljskih objekata, tu je još i **motorički park** ili vježbalište na otvorenom koje na površini od 1.400 m² raspolaže s desetak različitih sprava na kojima se građani svih dobnih skupina na zabavan način mogu iskušati u izdržljivosti, ravnoteži, spretnosti i snazi. Djeca niža od 1,40 metara smiju ih koristiti isključivo uz nadzor roditelja. Važno je istaknuti kako su svi navedeni sadržaji besplatni i dostupni svim građanima.

U svakom dijelu parka postavljene su, naravno, i javne česme s besplatnom pitkom vodom (ukupno šest i hidrant sa slavinom na dječjem igralištu), nekoliko pergola s prirodnim hladom biljka penjačica, raspršivači vodene maglice, vodena atrakcija s podnom fontanom i brojne klupe. Također, u sklopu obilježavanja 150. obljetnice Magistratskog odjela za bečke vode Wiener Wasser – MA 31, u parku se gradi nova fontana koja bi trebala biti gotova do kraja ljeta, odnosno početka jeseni.

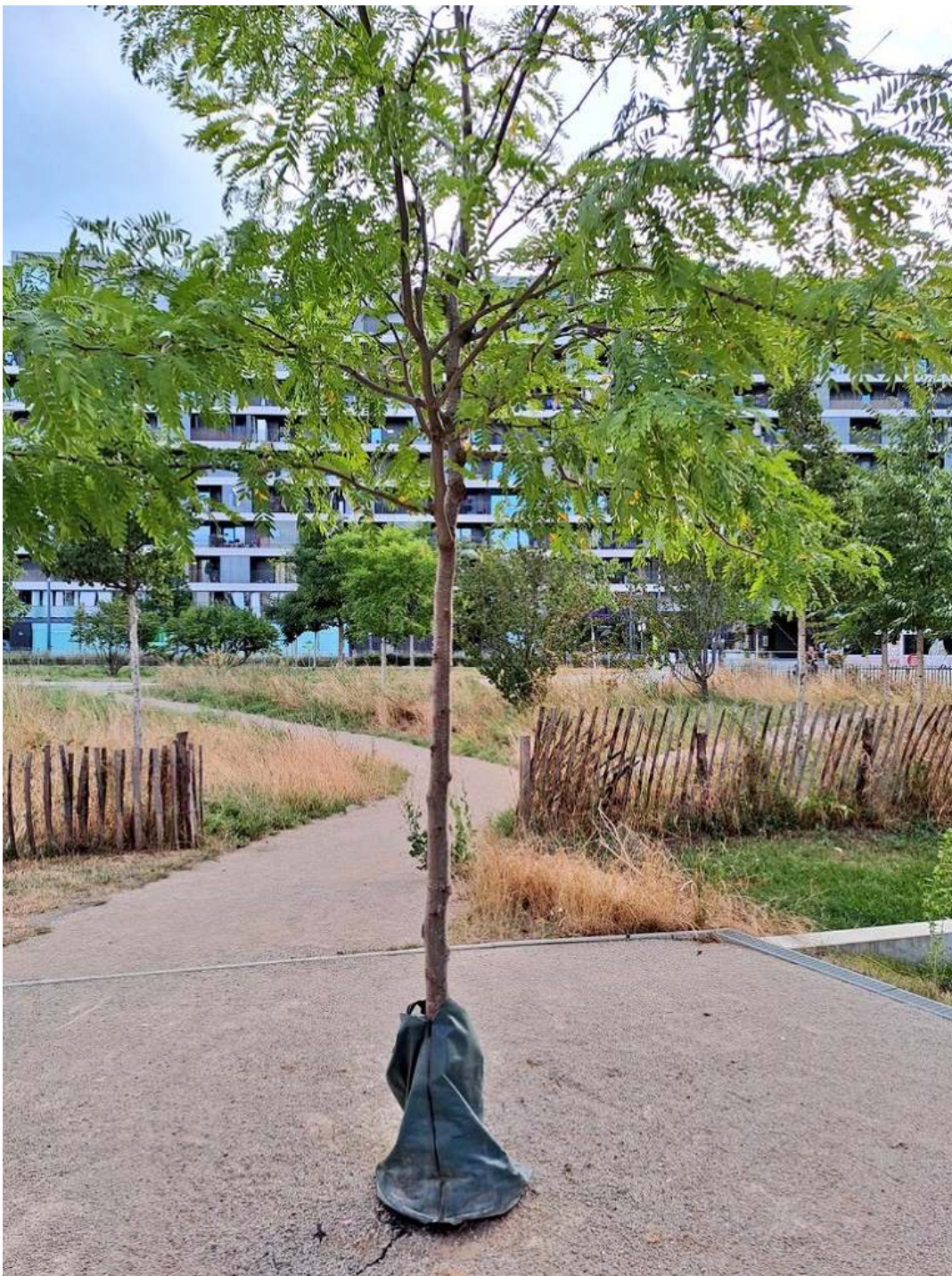
© Ekovjesnik

Travnjak u središtu parka zalijeva se automatskim sustavom za navodnjavanje, dok se preostali dio parka, uključujući stabla, zalijeva ručno (crijevom), odnosno mobilnim prskalicama. Kao i u cijelom Beču, i ovdje su uz mlada stabla postavljene vreće za zalijevanje koje se redovito pune vodom.

© Ekovjesnik

Zona za pse i zajedničko vrtlarenje

Četvrtinu ukupne površine parka, odnosno 17 000 m², zauzima krajnji jugoistočni dio parka u kojem je uređena posebna zona za pse površine 540 m². Podijeljena je na dva dijela – za male i velike pse, a ograđena je gustim grmljem kao zaštitom od buke i laveža pasa te opremljena klupama, stolovima, kantama za otpad i pojilicama. Vlasnici i njihovi ljubimci ovaj prostor mogu koristiti svakog dana od 6:00 do 21:00 sat.

S ciljem poticanja urbanog vrtlarstva na površini od 870 m² uređen je i zajednički vrt **Sonnwendgarten**. Osim proizvodnje zdrave hrane i pružanja prilike lokalnom stanovništvu da sami uzgajaju svoje voće i povrće, njime se potiču aktivnosti koje doprinose jačanju lokalne zajednice. Vrt je ograđen ogradom i živicom, a uređio ga je bečki Magistratski odjel MA 42 – Bečki gradski vrtovi, te opremio vodovodnim priključcima i stazama. Rad kvartovske udruge koja uređuje i vodi vrt osim bečke gradske uprave i okruga Favoriten podupire i nekoliko partnerskih tvrtki.

© *Ekovjesnik*

Sonnwendviertel postaje četvrt pčela

U Beču se neprestano ističe kako su pčele od iznimne važnosti za nas ljude jer oprašuju biljke i tako osiguravaju naš i njihov opstanak, ali i proizvodnju hrane. Međutim, vrijedni i temeljiti Bečani i Bečanke ne zaustavljaju se samo na pričanju, već konstanto rade na stvaranju povoljnih uvjeta za život pčela u gradu. To je vidljivo u svakom kutku ovog izuzetno zelenog grada u kojem je posljednjih godina u sklopu provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama i poticanja bioraznolikosti posađen velik broj mladih stabala te uređen velik broj manjih i većih zelenih površina s raznolikim biljnim vrstama, o čemu često izvještavamo na *Ekovjesniku*. Također, građani se potiču na sadnju medonosnih biljaka u svojim vrtovima, na balkonima i terasama, te im se u tu svrhu dijele posebno pripremljene vrećice s mješavinom sjemenja.

Uklanjanje asfaltiranih površina pritom igra vrlo važnu ulogu, a posvuda gdje je to moguće, uključujući i povijesnu jezgru grada, nastaju nove zelene oaze i to na mjestima na kojima drveće, grmlje i ostalo bilje nikad prije nije raslo. Koliko su sadnja drveća i uređenje novih zelenih površina važni bečkoj gradskoj upravi svjedoči i primjer još jednog stambenog naselja u okrugu Favoriten, također u neposrednoj blizini bečkog Glavnog kolodvora. Iako je još uvijek u izgradnji, naselje *Neues Landgut* već ima uređene cvjetne gredice, posađen je velik broj mladih stabala, postavljene klupe su prekrivene i čekaju prve stanare, a ovog proljeća počeli su radovi na uređenju novog *Parka Waltera Kuhna* koji će se prostirati na površini od 9 000 m².

Stoga ne čudi što su pčele svoje mjesto našle i u vrtu Sonnwendgarten koji djeluje od 2017. godine. Godinu dana kasnije, u vrtu je postavljen pčelinjak s tri pčelinje zajednice i oko 40 000 pčela, i to pod pokroviteljstvom Zaklade ERSTE te u suradnji s Bečkim pčelarskim centrom (*Bienenzentrum Wien*) i Bečkim gradskim vrtovima MA 42. Pčelinjak je od početka služio za edukaciju zainteresiranih posjetitelja te vrtičke i školske djece, a broj pčela se u međuvremenu povećao na oko 150 000 do 200 000. Sve one obavljaju vrijedan posao oprašivanja vrta, cijele četvrti i okolnih područja.

© [Sonnwendgarten](#)

Pčele iz ovog vrta nisu vrijedne samo u Parku Helmuta Zilka te na balkonima i terasama stanovnika četvrti Sonnwendviertel, već i u drugim dijelovima Beča u krugu od 3,5 km. U navedenom području pčelama iz vrta Sonnwendgarten na raspolaganju su vrtovi dvorca Belvedere i Botanički vrt Sveučilišta u Beču, Park Waldmüller i drugi parkovi u središtu grada, kao i groblja St. Marx, Matzleinsdorf i Meidling, Arsenal, rekreacijsko područje Laaer Wald i Wienerberg, pa čak i Prater.

Svi zainteresirani građani mogu se upoznati s radom udruge i njihovim pčelinjakom, a preko mrežne stranice dovoljno je samo zatražiti termin obilaska s vodičem. Kako ističu u udruzi, posebno im je važan prijenos znanja za školsku i vrtičku djecu za koje se organizira nastava na otvorenom te upoznavanje s važnosti pčela i njihove prisutnosti u gradu.

Vrt [Sonnwendgarten](#) u sklopu Parka Helmuta Zilka zajednički je projekt Službe za potporu u području urbane obnove ([Gebietsbetreuung Stadterneuerung](#)), javne ustanove Grada Beča koja nudi informacije i savjete o unapređenju životnog okoliša i infrastrukture, bečkog okruga Favoriten i udruženja [Gartenpolylog](#).

© *Ekovjesnik*

Najavljujemo članak na temu urbanog pčelarstva i zaštite solitarnih pčela na području grada Beča, a zašto je za razliku od Zagreba u Beču moguć suživot medonosnih i solitarnih (divljih) pčela s ljudima doznat ćete iz našeg razgovora sa stručnjacima **Magistratskog odjela za zaštitu okoliša Grada Beča (MA 22)** i pčelarima iz **Zemaljskog pčelarskog saveza u Beču**. Zahvaljujemo na pomoći i suradnji **City of Vienna | International Offices – Zagreb i Beč**.

Stjepan Felber / Ekovjesnik

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora

*Članak je objavljen u okviru programa poticanja
novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije*

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE

[HELMUT ZILK PARK](#)

[Beč](#)

[Sonwendviertel](#)

[Favoriten](#)

[parkovi](#)

[zelene površine](#)

[cvjetne trake](#)

[livade](#)

[travnjaci](#)

[pčele](#)

[staništa](#)

[pčele medarice](#)

[MA 42](#)

[Urbano pčelarstvo](#)

[urbani vrtovi](#)

[oprašivači](#)

[urbana bioraznolikost](#)

[pčelarstvo](#)

[javne česme](#)

[motorički parkovi](#)

[igralište](#)

[održivi gradovi](#)